

Uppföljande granskning av landstingets budgetprocess

Återkommande underskott

Revisorerna har granskat beredningen av landstingsfullmäktiges budget för år 2018 och år 2019. Den sammanfattande bedömningen utifrån granskningens iakttagelser var att landstingets budget inte i tillräcklig grad fungerade som ett styrinstrument.

Landstingets verksamheter har de senaste åren haft hög kostnadsutveckling och redovisat återkommande underskott. En iakttagelse i granskningen var att underskott var återkommande från år till år och uppstod redan i början av året. Revisorerna bedömde att erfarenheter från tidigare utfall samt verklig kostnadsutveckling inte beaktats tillräckligt som underlag i budgetarbetet.

Av granskningen framgår att det både på politisk nivå och bland verksamheterna i flera år har funnits god kännedom om orsakerna till de ekonomiska avvikelserna. I sina budgetar för år 2018 och 2019 beslutade landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden om olika åtgärder för att effektivisera i verksamheterna och bromsa upp kostnadsutvecklingen. Hälso- och sjukvårdsnämnden påtalade att ytterligare effektiviseringar inte var möjliga utan att dessa skulle få betydande negativa konsekvenser för hälso- och sjukvården.

Om en verksamhet avviker mot budget ska chefen enligt ekonomidirektörens riktlinje för verksamhetsplanering kommunicera med sin närmsta chef och vidta nödvändiga åtgärder. Revisorerna bedömde att det fanns ett system för att kommunicera avvikelser med närmsta chef. Till följd av att det saknats en tydlig styrning för prioriteringar har effekten dock blivit att styrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och ledande tjänstemän har accepterat avvikelserna utan att detta har fått några synbara konsekvenser.

Med anledning av iakttagelserna rekommenderar revisorerna regionstyrelsen att säkerställa att:

- De budgetunderlag som styrelser och nämnder lämnar in till styrelsen håller en tillräcklig kvalitet.
- Tillräcklig hänsyn tas till behovsutveckling och att krav på kostnadsreduceringar baseras på identifierade möjligheter att reducera kostnader.
- Skapa förutsättningar för ändamålsenliga prioriteringar.
- Det finns dokumenterade riskanalyser för budgetprocessen.
- Det finns dokumenterade uppföljningar av budgetprocessen.
- Skriva till fullmäktige med förslag på åtgärder om styrelsen bedömer att en nämnd inte klarar sitt uppdrag från fullmäktige.

Revisorerna rekommenderar hälso- och sjukvårdsnämnden att säkerställa att:

- Tillräcklig hänsyn tas till behovsutveckling och att krav på kostnadsreduceringar baseras på identifierade möjligheter att reducera kostnader.
- Skapa förutsättningar för ändamålsenliga prioriteringar.
- Det finns dokumenterade riskanalyser för budgetprocessen.
- Det finns dokumenterade uppföljningar av budgetprocessen.
- Skriva till fullmäktige med förslag på åtgärder om nämnden anser att den inte klarar sitt uppdrag från fullmäktige.

Rapport: "Uppföljande granskning av landstingets budgetprocess". För ytterligare information kontakta Ingrid Lindberg, tel.090-785 73 71. Den kompletta rapporten finns på regionens hemsida www.regionvasterbotten.se men kan även beställas från revisionskontoret.